

Streikavo vieningai

Krizei pavyko padaryti tai, ko per 50 metų neįstengė Europos Sąjungos (ES) institucijos: suvienyti visus europiečius. Vakar protestai nuvilnijo per visą Europą nuo Dublino iki Belgrado, o ES sostinėje Briuselyje eitynėse dalyvavo apie 100 tūkst. piliečių iš 30 valstybių.

Graikijoje į gatves išėjo gydytojai ir geležinkelio darbuotojai, Ispanijoje nutraukė darbą traukinius ir autobusus aptarnaujantis personalas, o Airijoje vienas žmogus net sugebėjo sunkvežimiu užblokuoti įėjimą į šalies parlamentą. Visi europiečiai vieningai susitelkė prieš kylančius mokesčius, mažėjančias pensijas ir apkarpytus nacionalinius biudžetus. Ironiška, bet kaip tik šiuo metu Europos Komisija (EK) siūlo bausti tas ES nares, kurios nesilaiko skolų ir biudžeto deficito apribojimų, esant didžiuliam nedarbui finansuoja socialines programas. Profsąjungos nerimauja, kad dirbantys žmonės gali tapti labiausiai nukentėjusiomis ekonomikos krizės aukomis. O krizę sukėlę bankininkai ir prekybininkai iš duobės išlips bemaž

sausį, padedant milžiniškiems vyriausybės finansiniams paketams.

Briuselyje pro pagrindines ES institucijas pražygiavo beveik šimtatūkstantinė minia. Į Belgijos (ir ES) sostinę iš Danijos, Prancūzijos, Nyderlandų autobusais atvykusius protestuotojus pasitiko sustiprinta policijos apsauga. Prie protestuotojų taip pat prisijungė apie 40 proc. viešojo transporto darbuotojų.

Ispanijos premjero Jose Luiso Rodriguezo Zapatero socialistų vyriausybė vos prieš porą dienų paskelbė 2011 metų biudžetą, jame numatytos dar griežtesnės taupymo priemonės. Atrodo, kad šilti profsąjungų ir socialistų santykiai gerokai atšalo - Ispanijoje vakar vyko pirmasis streikas nuo 2002-ųjų, o visas kardinalias reformas vyriausybė priėmė be tradicija tapusių derybų su šalies darbuotojais. Ispanijoje nedarbas siekia 20 proc., dauguma verslininkų vos suduria galą su galu.

Madride ir Barselonoje piketuotojai užkirtė kelią sunkvežimiams, vežantiems maisto produktus į prekyvietes, kiaušiniams apmėtė vairuotojus, bandančius išvažiuoti iš autobusų parko. Oro linijų kompanija "Iberia" prognozavo, kad į dangų pakils vos trečdalis lėktuvų.

Atėnuose kelioms valandoms darbo vietas paliko autobusų vairuotojai, o nuo vidurdienio beveik metro, tramvajai. Visame krašte sutriko geležinkelių eismas, 24 valandų protestą

pradėjo ligoninių gydytojai. Jau kelias savaites Graikija kenčia ir nuo sunkvežimžių vairuotojų protestų. Verslininkams vis sunkiau gauti prekių, tad dažnoje parduotuvėje pastebimas gėrybių trūkumas, o gamintojai skundžiasi negalintys eksportuoti savo gaminių.

Dubline vienas asmuo sunkvežimiu blokavo įėjimą į arių parlamentą. Ant sunkvežimio raudonomis raidėmis buvo užrašyta: "Nuodingas anglų bankas" ir "Visi politikai turi būti atleisti". Šį 41 metų protestuotoją policija suėmė. Praėjusiais metais vyriausybė nacionalizavo "Anglo Irish Bank", jis indėlininkams iš viso pasaulio yra skolingas 72 mlrd. eurų.

Ekspertų teigimu, nesvarbu, ko reikalauja profsąjungos: augančios vyriausybės skolos visame žemyne iš esmės pakeis Europos darbo rinkos situaciją. "Vakarėlis baigėsi. Mes visi turėsime dirbti ilgiau ir sunkiau, daugiau valandų per savaitę, daugiau savaitę per metus ir valstybinės pensijos negausime, kol nesulauksime 67-erių", - sakė buvęs EK narys Fritsas Bolkesteinas. Profsąjungos atšaukia, kad iki šiol "vakarėliais" mėgavosi tik aukštesnės klasės nariai, o už sąskaitas buvo priversti mokėti paprasti tarnautojai. Visoje Europoje darbo neturi apie 23 mln. žmonių. Vakar protestai vyko ir Latvijoje, Serbijoje, Lenkijoje, Italijoje.

Europiečius piktna, kad per sunkmetį kenčia paprasti tarnautojai, o ne krizę sukėlę bankininkai.

Rado atpirkimo ožį

Buvęs premjeras G.Haarde tiki, kad teismas jį reabilituos.

Buvęs Islandijos premjeras Geiras Haarde stos prieš specialų teismą. Jis gali tapti pirmuoju lyderiu pasaulyje, apkaltintu ir nuteistu už tai, kad šalyje sukėlė finansų krizę.

Po audringų debatų Islandijos parlamentarami nusprendė kreiptis į teismą, kaltindami G.Haarde nesugebėjus apsaugoti Islandijos nuo 2008-aisiais užklupusios krizės. Sugriuvus finansinei šaliai sistemai krašte pasipylė protestai, iširo vyriausybė, o ištikus dar ir valiutų krizėi ekonomika visai sustojo. Jei bus pripažintas kaltu, G.Haarde už groty gali praleisti iki dvejų metų.

Toks specialus teismas būtų pirmasis Islandijos istorijoje. Kol kas nenumatyta net pirmojo posėdžio data, o teismas kaltinimus gali ir atmesti. G.Haarde yra buvęs centro dešiniųjų Nepriklausomos partijos lyderis. Jo atsisąstadinimą iš premjero posto lydėjo masiniai protestai, o pats politikas tuo metu gydėsi nuo stemplės vėžio. "Aš atsakysiu į visus kaltinimus teisme ir būsiu reabilituotas. Turiu nepriklaistingą reputaciją, o šie kaltinimai primena politinį persekiojimą", - sakė 2006-2009 metais vyriausybei vadovavęs G.Haarde islandų televizijai.

Vulkaninė sala, kur glaudžiasi vos 320 tūkst. gyventojų, ištikus kreditų krizei iš ekonominio stebuklo virto ekonomine katastrofa beveik per naktį. Maždaug dešimtmetį svaigę dėl neįtikimo ekonominio augimo šalies

bankai visame pasaulyje graibstė paskolas, tačiau finansų krizė lyg kruša sunaikino visus šalies politinius ir ekonominius pamatus. Islandijos bankai sužlugo 2008 metų spalį. Nuo tada šalyje nedarbo lygis be paliovos kilo, viena krizė keitė kitą.

Kai balandį Europą apgaubė iš ugnikalnio Ejaftadlajokudlio pakilęs pelėnų debesis, Islandijoje pasirodė vyriausybės ataskaita, kurioje G.Haarde ir centrinio banko vadovas apkaltinti veikę "itin neapdairiai" ir leidę perkaisti finansiniam sektoriui. 2,3 tūkst. puslapių ataskaitoje išvardijamos visos klaidos, nuvedusios iki bankų griūties. Aukščiausiojo Teismo teisėjas Pallas Hreinssonas, paskirtas specialios komisijos, išleisusios ataskaitą, vadovu, kaip kalčiausius įvardijo septynis pareigūnus, tarp jų ir G.Haarde bei centrinio banko vadovą Davidą Oddssoną. Tiesa, nė vienas pareigūnas, išskyrus buvusį premjerą, nestos prieš teismą. Parlamentarami nusprendė nepateikti kaltinimų dar trims ministrams. "Galima sakyti, kad visi keturi buvę ministrai gali būti apkaltinti arba nė vienas. Kita vertus, G.Haarde buvo lyderis, o kartais jiems tenka mokėti už savo vyrų klaidas", - sakė 35 metų universiteto studentas Thorkellis Sigvaldasonas.

Anksčiau dėl krizės G.Haarde kaltino bankus, neva tuo metu vyriausybės pareigūnai ir institucijų vadovai darė viską, kad krizė neištiktų. Specialų teismą sudarys 15 narių - penki Aukščiausiojo Teismo teisėjai, apygardos teismo pirmininkas, konstitucinės teisės profesorius ir aštuoni žmonės, kuriuos parlamentas parenka kas šešerius metus.

"The Huffington Post", AP, LZ

VšĮ Valakupių reabilitacijos centras, teikiantis medicinines ir profesines reabilitacijos paslaugas, kartu su partneriais - Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Tauragės neįgaliųjų reabilitacijos centru bei Valnesfjordo reabilitacijos centru, įsikūrusiu Norvegijos šiaurėje, - įgyvendino Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos drauge finansuojamą projektą „Bendradarbiavimo vystymas tarp Norvegijos ir Lietuvos organizacijų reabilitacijos paslaugų kokybės srityje“. Paprojektu siekiama tobulinti reabilitacijos paslaugų kokybę Lietuvoje ir Norvegijoje dalijantis bei diegiant gerąją partnerių patirtį reabilitacijos srityje ir keliant specialistų kvalifikaciją.

mis reabilitacijos temomis Lietuvoje ir Norvegijoje. Per jas kvalifikaciją patobulino daugiau kaip 50 abiejų valstybių reabilitacijos specialistų. Partneriai iš Lietuvos turėjo išskirtines galimybes įgyti žinių ir įgūdžių apie Norvegijoje plačiai taikomą aktyvius reabilitacijos modelį, modernias technines pagalbos priemones bei reabilitacijos efektyvumo matavimo metodus, o Norvegijos specialistai susipažino su Lietuvos sveikatos priežiūros, darbingumo lygio nustatymo sistema, paslaugų kokybę užtikrinančiais pažangiaisiais reabilitacijos, asmens funkcinių pajėgumų ir psichosocialinių gebėjimų vertinimo bei kitais metodais. Per pastarąją stažuotę Lietuvos partneriams buvo pristatytos Valnesfjordo reabilitacijos centre įdiegtos kokybės vadybos sistemos CARF ir ISO, o kolegės iš Norvegijos su-

Bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Norvegijos reabilitacijos srityje

pažindinti su ISO ir „EQUASS Excellence“ kokybės vadybos sistemomis, naudojamomis Valakupių reabilitacijos centre. Sveikatos priežiūros paslaugų kokybės užtikrinimas - aktuali tema ne tik paprojektu dalyviams, bet ir kitiems sveikatos priežiūros bei socialinės apsaugos sistemoje dirbantiems specialistams. Todėl rugsėjo mėnesį Vilniuje vykusiame informaciniame renginyje visi partneriai pristatė paprojektu įgyvendinimo laikotarpiu įgytą gerą patirtį, dalijosi naujovėmis reabilitacijos paslaugų kokybės vadybos srityse. Jo dalyviai aktyviai diskutavo apie reabilitacijos paslaugų trukmę ir prieinamumą Lietuvoje bei Norvegijoje, apie aktualiausias reabilitacijos paslaugų turinio, šių paslaugų kokybės užtikrinimo ir nuolatinio gerinimo klausimus. Valnesfjordo reabilitacijos centro direktorė Iselin Marstrander džiaugėsi sėkmingai prasidėjusiu Lietuvos ir Norvegijos part-

nerių bendradarbiavimu bei išreiškė siekį užmegztą partnerystę plėtoti toliau įgyvendinant naujus projektus ir taip prisidedant prie Lietuvos bei Norvegijos sveikatos apsaugos sistemos kokybės tobulinimo. Valakupių reabilitacijos centro vadovė Edita Šatienė, pabrėždama įgyvendintos veiklos svarbą ir naudą tobulinant

reabilitacijos paslaugų kokybę, dėkojo visiems paprojektu dalyviams už aktyvų ir nuoširdų bendradarbiavimą, perteiktą gerąją patirtį ir vertingas žinias. Visi paprojektu partneriai vieningai pritarė, kad sėkmingai užsimezgs Lietuvos ir Norvegijos bendradarbiavimas ateityje turi būti plėtojamas toliau.

JB-8335

Reginio dalyviai aktyviai diskutavo apie reabilitacijos paslaugų trukmę ir prieinamumą Lietuvoje bei Norvegijoje.